

fost determinat mai ales de două «încrucișări» etnice și lingvistice: prima, cea dintre limba latină populară și graiurile geto-dace, care s-a terminat cu victoria limbii latine. Procesul acesta nu s-a putut încheia în Dacia, în timpul stăpînirii romane, ci s-a continuat de-a lungul Dunării inferioare, la nordul și la sudul ei, în această zonă unde a existat o puternică romanitate pînă pe la anul 600. De pe acest teritoriu s-a răspîndit apoi romanitatea atît la nord cît și la sud de marele fluviu. După aceea a avut loc a doua «încrucișare», cea dintre «limba romanică pe cale de a deveni romînească și graiurile slave din Dacia și Misia»².

Pornind de la constatarea că, pe teritoriul țării noastre, aproape toate numele de riuri mari — acestea sînt de primă importanță pentru istoria unei regiuni — precum și ale unora dintre orașele mai însemnate nu sînt romînești, ci de altă origine, mai ales slavă (*Dimbovița, Ialomița, Prahova, Tîrnava, Bălgrad* = Alba Iulia, *Brașov, Sibiu, Zlatna* etc.) sau de origine maghiară, turcică (pecenegă, cumenă), acad. E. Petrovici ajunge la concluzia că pe pămîntul Daciei a trăit în vechime, începînd cu secolul al V-lea, o numeroasă populație slavă, care a asimilat vechea populație daco-getă. În urma expansiunii elementului romînesc, populația daco-getă slavizată sau amestecată cu slavii, cu cumani, pecenegi și unguri a adoptat limba romînă³ în veacurile următoare (al VI-lea — XIII-lea). Condițiile acestea istorice, precum și cele de după secolul al XIII-lea, au determinat caracterul specific al limbii romîne, pe care acad. E. Petrovici a definit-o în felul următor: «limba romînă este limba romanică de tip oriental, deosebită de grupul limbilor romanice de tip occidental, dezvoltată în mediu tracic, grecesc, maghiar, turcic etc., dar în primul rînd slav»⁴.

La baza lucrărilor acad. E. Petrovici consacrate studiului influenței slave din limba romînă stau datele oferite mai ales de toponimie, de fonetică și fonologie.

Toponimia romînească de origine slavă e studiată după un plan bine stabilit: sînt luate în considerare mai ales acele nume care pot da indicații referitoare la limbile și chiar graiurile slave din care sînt împrumutate formele respective. Astfel, sînt urmărite toponimicele romînești care conțin reflexe ale sunetelor sau grupurilor de sunete slave comune: *tort, toll, terl, tell, r* și *l* vocalici, *y, șč*, vocalele nazale, *d* sau *t + j, kl, ɛ*, *ierii*⁵ etc.

Analizînd în felul acesta toponimicele romînești de origine slavă, acad. E. Petrovici stabilește că în regiunile de sud ale țării, precum și într-o bună

² *Ibid.*, p. 90.

³ *Ibid.*, p. 90—92.

⁴ *Ibid.*, p. 98.

⁵ A se vedea mai ales: *Daco-slava*, «Dacoromania», X/II (1943), p. 233—277; *Adjective possessive slave in -j- ca toponimice pe teritoriul R.P.R.*, «Studii și cercetări lingvistice» (SCL), IV (1953), p. 63—87; *Toponimice de origine slavo-bulgară pe teritoriul R.P.R.*, «Cercetări de lingvistică», II (1957), p. 23—46; *Славяно-болгарская топонимика на териториях Румынской Народной Республукы*, «Romanoslavica», I (1958), p. 9—26; *Toponymes roumains d'origine slave présentant le groupe «voyelle+nasale» pour sl. comm. ɛ*, in *Contributions onomastiques, publiées à l'occasion du VIe Congrès international des sciences onomastiques à Munich du 24 au 28 Août 1958*, București, Éditions de l'Académie de la République Populaire Roumaine, 1958, p. 33—43; *Elemente slave din limba romînă — mărturie a legăturii istorice dintre poporul nostru și poporul rus*, «Limba romînă», I/1 (1952), p. 19—24.